

Врз основа на член 54 став (1) точка 1.21 и член 297 ставови (2) и (3) од Законот за енергетика* (“Службен весник на Република Северна Македонија” бр. 101/25 и 135/25) и член 24 ставови (2) и (3) од Правилникот за лиценци (“Службен весник на Република Северна Македонија” бр. 40/26 и 138/26) Регулаторната комисија за енергетика, водни услуги и услуги за управување со комунален отпад на Република Северна Македонија на седницата одржана на 22 јули 2026 година, донесе

ОДЛУКА
ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ОДЛУКАТА ЗА ИЗДАВАЊЕ НА
ЛИЦЕНЦА ЗА ВРШЕЊЕ НА ЕНЕРГЕТСКА ДЕЈНОСТ
ПРОИЗВОДСТВО НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА

1. Во Одлуката за издавање на лиценца за вршење на енергетска дејност производство на електрична енергија (“Службен весник на Република Македонија” бр. 221/15 и “Службен весник на Република Северна Македонија” бр. 137/21) од хидроелектроцентрала МХЕЦ “ЈАБЛАНИЦА” издадена на Друштвото за производство, трговија и услуги МХЕ ЈАБЛАНИЦА ДОО Скопје, во Прилогот, лиценцата се заменува со нова лиценца.
2. Измената на лиценцата од точка 1 на оваа одлука се врши по барање на носителот поради усогласувањето со Законот за енергетика* и прописите и правилата донесени врз основа на Законот за енергетика*.
3. Оваа одлука влегува во сила со денот на донесувањето и ќе се објави во „Службен весник на Република Северна Македонија“, а лиценцата ќе биде објавена на веб страницата на Регулаторната комисија за енергетика, водни услуги и услуги за управување со комунален отпад на Република Северна Македонија.

Образложение

Регулаторната комисија за енергетика, водни услуги и услуги за управување со комунален отпад на Република Северна Македонија (во натамошниот текст: Регулаторна комисија за енергетика), постапувајќи по барање на носителот врши усогласување на правата и обврските утврдени во лиценцата за вршење на енергетската дејност производство на електрична енергија од точка 1 на оваа одлука со Законот за енергетика* и прописите и правилата донесени врз основа на Законот за енергетика*.

Согласно член 297 став (2) од Законот за енергетика*, носителите на лиценците за вршење на енергетска дејност издадени до денот на влегувањето во сила на законот, се должни во рок од еден месец од денот на влегувањето во сила на законот, до Регулаторната комисија за енергетика да поднесат барање за промена на лиценцата согласно одредбите од законот.

Согласно член 297 став (3) од Законот за енергетика*, лиценците за вршење на енергетска дејност кои се променети согласно член 297 став (2) од Законот за енергетика*, продолжуваат да важат до истекот на рокот на важноста на лиценците.

На 30 мај 2025 година, Друштвото за производство, трговија и услуги МХЕ ЈАБЛАНИЦА ДОО Скопје, достави до Регулаторната комисија за енергетика Барање за промена на лиценцата.

Регулаторната комисија за енергетика на 22 јули 2026 година одржа седница на којашто врз основа на член 54 став (1) точка 1.21 и член 297 став (2) и (3) од Законот за енергетика* и член 24 ставови (2) и (3) од Правилникот за лиценци, донесе Одлука за изменување и дополнување на Одлуката за издавање на лиценца за вршење на енергетска дејност производство на електрична енергија од хидроелектроцентрала МХЕЦ “ЈАБЛАНИЦА” на Друштвото за производство, трговија и услуги МХЕ ЈАБЛАНИЦА ДОО Скопје.

Имајќи го предвид горенаведеното, се одлучи како во диспозитивот на оваа одлука.

ПРАВНА ПОУКА: Против оваа одлука може да се поведе управен спор, во рок од 30 дена од денот на приемот.

УП1 бр. 12-438/25
22 јули 2026 година
Скопје

Претседател
на Регулаторна комисија за енергетика, водни
услуги и услуги за управување со комунален
отпад на Република Северна Македонија

Ацо Ристов

Прилог:

**ЛИЦЕНЦА
ЗА ВРШЕЊЕ НА ЕНЕРГЕТСКА ДЕЈНОСТ
ПРОИЗВОДСТВО НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА**

1. Назив и седиште на носителот на лиценцата

Друштво за производство, трговија и услуги МХЕ ЈАБЛАНИЦА ДОО Скопје, со седиште на Булевар “Свети Климент Охридски” бр.30 Скопје-Центар, Република Северна Македонија.

2. Енергетска дејност за која се издава лиценцата: Производство на електрична енергија

3. Датум на издавање на лиценцата: 14 декември 2015 година

4. Датум на важење на лиценцата: 5 мај 2036 година

5. Евидентен број на издадената лиценца: ЕЕ-ПРОИЗ-240-2015

6. Единствен матичен број: 6755658

7. Единствен даночен број: 4080012526103

8. Подрачје на кое се врши енергетската дејност

Носителот на лиценца, енергетската дејност производство на електрична енергија ќе ја врши во хидроелектроцентрала МХЕЦ “ЈАБЛАНИЦА” во Општина Струга.

9. Општи обврски за носителот на лиценцата

Носителот на лиценцата е должен да:

- обезбеди сигурно, безбедно, континуирано и квалитетно производство и испорака на електрична енергија до точката на прием во електродистрибутивниот или електропреносниот систем,
- врши продажба на произведената електрична енергија,
- нуди системски услуги на операторот на електропреносниот систем заради балансирање на системот, согласно расположливите производни капацитети и барањата утврдени во правилата за пазар на балансна енергија на електроенергетскиот систем и мрежните правила за пренос на електрична енергија,
- обезбедува достапност на договорените количини на електрична енергија и/или системски услуги до точката на прием во електропреносниот или електродистрибутивниот систем во согласност со условите и обврските од лиценцата, како и со договорот за приклучување,
- ги одржува во оперативна состојба сите потребни технички ресурси, вклучително и уреди за телеметрија на тековното производство,

- доставува извештаи, податоци и информации до операторот на електропреносниот систем или операторот на електродистрибутивниот систем во согласност со мрежните правила,
- доставува до операторот на електропреносниот систем и операторот на пазарот на електрична енергија податоци и информации од договорите за купување и продажба на електрична енергија, расположливоста на производниот капацитет и/или системските услуги, освен деловно-финансиските податоци,
- е опремен со сите потребни технички ресурси за доставување на информации до соодветниот оператор на електропреносен или електродистрибутивен систем вклучително и уреди за далечинско мерење на производството во реално време,
- има право да купува електрична енергија на пазарот на електрична енергија, да обезбедува други енергенти, како и да презема други дејствија на пазарите за енергија заради оптимизирање на своето производство и трошоците во работењето, освен производител на електрична енергија од обновливи извори кој користи повластена тарифа,
- ги чува сите податоци најмалку пет години што се однесуваат на работењето на електроцентралите, од кои можат да се утврдат и проверат за секој поединечен час сите негови оперативни одлуки поврзани со диспечирање и неговото учество на пазарите на електрична енергија, во кои се вклучени и податоци за расположливите производствени капацитети и понудените и активирани системски услуги на ниво на електроцентрала во периодите кога се одвива тргувањето и производството, како и за учество на аукциите за интерконективни капацитети, само во случај која производителот на електрична енергија е сопственик и/или управува со електроцентрала со инсталирана моќност еднаква или поголема од 200 MW, или поседува повеќе електроцентрали со вкупна инсталирана моќност еднаква или поголема од 400 MW,
- овозможи увид на податоците за електроцентралите, кои се со моќност еднаква или поголема од 200 MW, или повеќе електроцентрали со вкупна инсталирана моќност еднаква или поголема од 400 MW, на Регулаторната комисија за енергетика, на Секретаријатот на Енергетската заедница во согласност со обврските на Република Северна Македонија од ратификуваните меѓународни договори, како и на Комисијата за заштита на конкуренцијата во согласност со прописите со кои се уредува заштита на конкуренцијата,
- на Регулаторната комисија за енергетика, водни услуги и услуги за управување со комунален отпад на Република Северна Македонија, односно на Комисијата за заштита на конкуренцијата во согласност со прописите со кои се уредува заштитата на конкуренцијата, им овозможува увид во податоците кои се однесуваат на сите негови трансакции за купопродажба на електрична енергија и деривативи, вклучително и деривативи на финансискиот пазар, со купувачите на големо, како и со операторот на електропреносниот систем, операторот на електродистрибутивниот систем или операторот на пазарот за електрична енергија остварени во последните пет години,
- не го нарушува квалитетот на електричната енергија во електропреносниот или електродистрибутивниот систем,
- им ги обезбеди на операторот на електропреносниот систем, операторот на пазарот на електрична енергија, операторот на електродистрибутивниот систем, сите потребни податоци и информации кои се неопходни за извршувањето на нивните обврски од лиценците, во согласност со мрежните правила за пренос на електрична енергија, мрежните правила за дистрибуција на електрична енергија и правилата за пазар на електрична енергија,
- доставува податоци и информации согласно правилникот за начинот и постапката за следење на функционирањето на пазарите на енергија,

- води одвоено сметководство за секоја поединечна енергетска дејност што ја врши или други дејности кои ги извршува согласно член 5 од Законот за енергетика*,
- доставува известувања за сите околности, настани и промени коишто имаат или би можеле да имаат влијание врз вршењето на енергетската дејност,
- ги почитува законите, другите прописи и општи акти кои се однесуваат на вршење на енергетската дејност, заштита на конкуренцијата, заштита на потрошувачите, заштита на животната средина, животот и здравјето на луѓето и заштита при работа,
- овозможи непосреден увид по барање на Регулаторната комисија за енергетика, водни услуги и услуги за управување со комунален отпад на Република Северна Македонија, во целокупната документација која што се однесува на вршењето на енергетската дејност за која што е издадена лиценцата, во согласност со Правилникот за лиценци.

10. Обврска за доставување на годишен извештај за работењето

Носителот на лиценцата е должен до Регулаторната комисија за енергетика, водни услуги и услуги за управување со комунален отпад на Република Северна Македонија да достави годишен извештај за работењето во претходната година согласно правилникот за начинот и постапката за следење на функционирањето на пазарите на енергија.

11. Доверливост на информациите

Носителот на лиценцата е должен во согласност со закон, да обезбеди и да гарантира доверливост на деловните податоци и информации при вршењето на енергетската дејност производство на електрична енергија.

12. Квалитет на услугата

Носителот на лиценцата е должен да обезбеди технички средства и други услови кои ќе овозможат постојан квалитет на произведената електрична енергија, да врши постојан мониторинг на параметрите кои го определуваат квалитетот на произведената електрична енергија и по барање на Регулаторната комисија за енергетика, водни услуги и услуги за управување со комунален отпад на Република Северна Македонија, да доставува писмен извештај за движењето на сите параметри кои што го определуваат квалитетот на произведената електрична енергија во определен временски период.

13. Мерење на произведената електрична енергија и моќност

Мерењето на произведената, односно испорачаната електрична енергија во електропреносниот или електродистрибутивниот систем се врши во пресметковното мерно место на начин и постапка утврдени согласно мрежните правила за пренос на електрична енергија, односно мрежните правила за дистрибуција на електрична енергија.

14. Менување, продолжување, пренос, престанување, суспендирање и одземање на лиценцата

Менување, продолжување, пренос, престанување, суспендирање и одземање на оваа лиценца ќе се врши во согласност со одредбите од Законот за енергетика* и Правилникот за лиценци.

15. Мерки во случај на неисполнување на обврските на носителот на лиценцата

Ако носителот на лиценцата не ги исполнува обврските содржани во оваа лиценца, Регулаторната комисија за енергетика, водни услуги и услуги за управување со комунален отпад на Република Северна Македонија ќе преземе мерки согласно Законот за енергетика* и Правилникот за лиценци.

16. Производни капацитети со кои се врши енергетската дејност

Носителот на лиценцата ја врши енергетската дејност производство на електрична енергија во хидроелектроцентралата МХЕЦ “ЈАБЛАНИЦА” со следните технички карактеристики:

- а) назив на хидроелектроцентралата: МХЕЦ “ЈАБЛАНИЦА”
- б) број на производни единици (агрегати): една производна единица
- в) проценет животен век: 40 години
- г) податоци за турбина:
 - тип: Пелтон, вертикална
 - производител: Global Hydro, Австрија
 - нето пад: 169 m
 - номинален проток: 2,4 m³/s
 - број на вртежи: 500 min⁻¹
 - максимална моќност: 3.575 kW
- д) податоци за генератор:
 - тип: трофазен, синхрон генератор со воздушно ладење, со вертикално вратило
 - производител: TES Чешка
 - работен напон: 0,4 kV
 - фреквенција: 50 Hz
 - номинална привидна моќност: 4.100 kVA
 - номинална активна моќност: 3.280 kW
 - број на вртежи: 500 min⁻¹
 - фактор на моќност (cos φ): 0.8
 - ниво на заштита: IP23
 - класа на изолација: F
- е) податоци за трансформатор:
 - тип: трофазен, сув
 - производител: STS 3500
 - преносен однос: 1/36,5 kV/kV
 - моќност: 4.100 kVA
 - фреквенција: 50 Hz
 - напон на краток спој: 8 %